N°. 2533 — 1½ C. — 1855

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 30 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 Augustus.

Er werd eens in de Tweede Kamer door een minister van Binnenlandsche Zaken gezegd, dat de hartader van Amsterdam flaauw slaat. 't Was openhartig, maar niet behendig. De hoofdstad trok zich het verwijt aan, en om blijk te geven dat de minister onwaarheid had gesproken, besloot men, uit wrevel tegen den minister en zijne wet, te handelen alsof men volstrekt geen hartader bezat. Eene nieuwe manier van demonstreeren, die aan de aandacht onzer wetenschappelijke staats-ligchamen, als daar zijn onze universiteiten en het verrezen instituut, verdient te worden aanbevolen.

De toenmalige Regering ging uit van het denkbeeld, dat er van de stedelijke accijnsen misbruik werd gemaakt, dat zij niet slechts veel te hoog werden opgevoerd en daardoor den prijs der eerste levensbehoeften bezwaarden, maar dat zij daarenboven het vrije vertier in het binnenland belemmerden en alzoo op tweederlei manier, dat is dubbel schadelijk waren voor handel en nijverheid. Eene hervorming in het gemeentelijk belasting-stelsel werd derhalve en te regt in de gemeentewet verpligtend gemaakt. De Regering van de tegenovergestelde rigting is geëindigd met dat stelsel, dat zij geroepen scheen te herroepen, tot het hare te maken. Zij heeft dat gedaan door er een nog krachtiger maatregel aan toe te voegen, die door zijne voorgangers was voorgesteld, namelijk om het gansch rijks-gemaal in eens af te schaffen. Waardoor is de Raad van Amsterdam met zijne beide voeten in de asch geplaatst en er blijft hem niets overig dan te buigen of te branden.

Als men nu weten wil hoe warm de polsader van ons bestuur slaat, dan gelieve men slechts op te merken, dat het tot dusverre vast besloten is om onbewegelijk te blijven zitten op zijne eerwaardige zetels, en naar het voorbeeld der grijze senatoren van de oude romeinsche republiek het noodlot af te wachten, liever dan eene beweging te maken om zich te redden. Intusschen, de romeinsche senatoren waagden slechts, wat hun vrij stond te wagen, hun leven; onze raads senatoren daarentegen wagen er eigenlijk niet hun leven, maar dat der stad aan: hetgeen nog al een opmerkelijk verschil levert.

Immers, de quæstie van de accijnsen is eene der gewigtigste, dewijl zij in onmiddellijk verband staat met den bloei van handel en nijverheid. Wij begrijpen dat men zulks betwist in een of ander binnen-stedeke, waar men ten naastenbij geen handel en nijverheid kent, en leeft van de behoeften, die zich in den onmiddellijken kring van het stadje voordoen. Maar dat zulks nog te Amsterdam eene quæstie kan zijn, en dat wel in zijn stedelijken raad, dat is onverklaarbaar. Wat heeft Amsterdam ten allen tijde gewild? Vrijen handel. Waarom dan ook geen vrij brood? Men eischt vrijen tabak, vrije koffij en vrije thee, 't is wel, maar daarentegen eischt men even luid *belast* brood. 't Is eene dwaze ongerijmdheid, die er niet beter door wordt, als men op de reden let: het verschil let. Men wil het brood *belast* houden, omdat het geen artikel van groothandel is. Zoo het brood van Java of Suriname gebakken moest worden aangebragt, om uit de amsterdamsche voorraadschuren op alle markten der wereld te worden geveild, gevloekt zou hij zijn, die het waagde voor te stellen, dat een accijns werd gesteld op het binnenlandsch verbruik daarvan. Maar nu de goddelijke Voorzienigheid gewild heeft, dat het graan onder onze oogen groeit, gemalen wordt en bereid tot brood, nu zal hij gevloekt zijn, die het bestaat te beweren, dat het brood onbelast moet blijven.

Te regt heeft de heer Mackay gezegd, dat bij vrijen handel en bij vrije nijverheid vrij brood past. De konkurrentie is tegenwoordig dermate ingerigt, dat alles neerkomt op de vraag: wie het beste koop afzet. De amsterdamsche markt ondervindt het al te zeer. Buiten de koloniale produkten, waarvan wij het monopolie hebben, wordt de amsterdamsche markt al minder en minder gezocht. Waarom? omdat andere markten meer voordeel aanbieden.

Onder die voordeelen bekleedt eene plaats de prijs van het arbeidsloon. Het is onmogelijk dien te Amsterdam laag te stellen, want hij is reeds ongenoegzaam geworden voor de arbeidende klasse. De dure tijd, dien wij beleven, heeft alle levensmiddelen tot hooge prijzen opgevoerd. Het is waar dat die prijs overal is gestegen. Maar niet overal wordt hij nog vermeerderd door hooge accijnsen. 't Is een voorregt dat men te Amsterdam alleen schijnt te willen behouden, middelerwijl men 't overal elders, waar het bestond, afschaft. Wij zijn geneigd om lessen uit Parijs, uit Madrid en uit andere plaatsen te halen tegen hetgeen men revolutie noemt. Wij hebben er volstrekt geen bezwaar tegen. Maar wij zouden insgelijks verlangen, dat onze handelstad lessen uit Londen trok omtrent het accijns-stelsel. Men zou dan vele zaken leeren.

1°. Men zou dan de ervaring kunnen opdoen dat de accijnsen zeer op de levensbehoeften drukken, meer zelfs dan de waarde van den accijns die daarvan geheven wordt.

2°. Dat het noodzakelijk is, in een systeem van vrijen handel, om vrij brood te geven niet slechts, maar om met het brood tevens alle eerste levensbehoeften onbelast te laten.

3°. Dat de afschaffing van verscheidene accijnsen nuttig werkt, niet alleen om den prijs te verminderen, maar tevens voor vele handels- en nijverheids-belangen.

4°. Dat de accijnsen kunnen vervangen worden door directe belastingen, en derhalve dat het gemaal te Amsterdam kan worden afgeschaft om plaats te maken voor eene andere belasting, b. v. voor een hoofdgeld. Die belasting toch is ingevoerd door gansch Engeland; waarom zou zij voor Amsterdam onmogelijk zijn? Wat te Londen toepassing vindt, kan te Amsterdam geen onoverkomelijk bezwaar leveren, of men moet altoos uitgaan van het ongelukkig vooroordeel, dat Amsterdam is eene eenige stad in de wereld, die uitzondering maakt op alles, en door andere wetten geregeerd wordt dan de gansche overige wereld, eene soort van Japan te midden van de europeesche wereld geplaatst. Maar dan diende men ook den toegang tot Amsterdam te versperren, en te zorgen, dat noch fransche, noch engelsche, noch duitsche, noch amerikaansche schepen en denkbeelden te Amsterdam ingang vonden. Maar een Japan te willen zijn te midden van de europeesche beweging, zonder, gelijk Japan, vreemde natiën en denkbeelden uit te sluiten, dat is immers eene tegenstrijdigheid tusschen woord en daad; behalve nog dat het reeds eene dwaasheid is in de beweging der volken rondom ons stil te willen staan, dat is achterblijven, verkwijnen en vergaan. Kan men dat willen? Geen Amsterdammer die er zich niet met hart en ziel tegen verzet. Maar men lette dan wel op, dat wie de gevolgen niet wil, ook de oorzaak niet moet dulden.

Nog een voorbeeld, hoe de spaansche Regering goed voor de geestelijkheid gezind is, wordt ons geleverd door de *Espagna*. Men kent den bluf, dat geen gouvernement zoo veel voor de godsdienst doet dan het gouvernement van Espartero-O'Donnell. Dat staat te lezen in het beruchte *Memorandum*, tot groote vreugde van den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, die het opgenomen heeft als een Evangelie, en nog altijd het antwoord schuldig blijft op de vragen, die wij hem tot matiging zijner blijdschap hebben gesteld. Ziehier nu wat de *Espagna* mededeelt. In Navarre heerscht de cholera op eene schrikkelijke wijze. De priesterschap, getrouw aan pligt, verzorgt en troost de lijders. Maar zij voldoet aan die taak niet zonder offers te brengen. Veertig, zegge 40 priesters, zijn reeds gestorven als slagtoffers van hunne liefde. De bevolkingen vragen aan hunnen bisschop nieuwe priesters. De bisschop zoekt en vindt er geen: het gouvernement namelijk verbiedt de ordens toe te dienen, dat is verbiedt nieuwe priesters te wijden. Ziedaar de groote bezorgdheid van het spaansch gouvernement voor de godsdienst. De priesters mogen in hunnen ijver voor het zielenheil door de cholera worden weggemaaid; het gouvernement duldt niet dat de ledige rijen door nieuwe priesterwijdingen worden aangevuld.

Aan het in ons vorig Nommer bedoelde artikel der *Twentsche Courant* ontleenen wij het volgende:

»In de klagte van het Openbaar Ministerie en de verdediging van den beklaagde heeft de Regtbank aanleiding gevonden, om zich, ten einde de beslissing der zaak te motiveeren, de volgende vragen ter beantwoording voor te stellen.

»1°. Welke plaatsen moeten, *in den zin* van art. 167 der Grondwet, gehouden worden voor beslotene plaatsen?

»2°. Is het R. C. Kerkhof te Borne eene beslotene plaats? zoo neen,

»3°. Vermag de godsdienstplegtigheid der inaarding van lijken op dat kerkhof plaats hebben, volgens het 2de lid van het voormelde artikel der Grondwet?

en bij eene ontkennende beantwoording dier vraag;

»4°. behoort art. 9 der wet op de kerkgenootschappen van 10 September 1853 op den beklaagde te worden toegepast?

»De eerste dezer vragen wordt in het vonnis op de volgende wijze beantwoord:

»Overwegende — dat uit de diskussiën, gehouden in de »Tweede Kamer der Staten-Generaal, over het 6de Hoofd- »stuk der Grondwet, handelende over de godsdienst, en »uit de Memorie van Toelichting betrekkelijk dat hoofd- »stuk, blijkt, dat de Regering, bij art. 167 der Grond- »wet, de uitoefening van openbare godsdienst heeft be- »perkt tot binnen de gebouwen en beslotene plaatsen, »*met het oogmerk* om daardoor alle aanstoot of ergernis »van andersdenkenden, waaruit zoo ligtelijk stoornis van »orde en rust kan ontstaan, te voorkomen, en dat dit »doel van de Regering ten eenemale zoude worden ge- »mist, wanneer, zoo als door den beklaagde wordt be- »weerd, eene plaats voor besloten zoude moeten worden »gehouden, wanneer dezelve van alle zijden is afgesloten, »al is dan ook de afsluiting van dien aard, dat de op »dezelve verrigt wordende godsdienst van buiten dezelve »kan worden gezien en waargenomen.

»Overwegende dat dierhalve eene plaats, waarop Gods- »dienst wordt uitgeoefend, zal het doel, hetwelk de *Rege- »ring* zich bij art. 167 der Grondwet heeft voorgesteld, »worden bereikt, zoodanig moet zijn afgesloten, dat de »Godsdienstoefening aan het oog van anderen is onttrok- »ken en niemand, zijns ondanks, daarvan getuige behoeft »te zijn."

»Deze eerste vraag en het op dezelve gegeven antwoord, het hoofdpunt betreffende, waarop het in dezen aankomt, zijn van bijzonder gewigt; en het is dan ook daarom, dat onze aanmerkingen omtrent deze eenigzins uitvoeriger zullen zijn dan omtrent de overige.

»Het komt ons (onder verbetering) voor, dat de vraag niet zeer uitlegkundig is gesteld; waar de wetgever zich van geheel duidelijke, volstrekt ondubbelzinnige bewoordingen heeft bediend om zijnen wil uit te drukken, zoo dat omtrent denzelven geen redelijke twijfel bestaan kan, is het onze erachtens overbodig, ja zelfs ongeoorloofd, te trachten, *den zin* der door hem gebezigde woorden bij wijze van uitlegging te bepalen. De Grondwetgever heeft zich o. i. in art. 167 zoo duidelijk maar mogelijk uitgedrukt; hij heeft verklaard dat alle openbare godsdienstoefening wordt toegelaten binnen gebouwen en besloten plaatsen; die toelating is zoo algemeen mogelijk, en niet tot een bepaald soort van gebouwen of van besloten plaatsen beperkt, noch eenig bijzonder vereischte voor die gebouwen of voor die besloten plaatsen voorgeschreven. Naar den *zin* der door den Grondwetgever, ter verklaring van zijnen wil gebezigde woorden behoeft men dus niet te zoeken, en kan men nog veel minder zich geregtigd achten, om bij wijze van uitlegging, aan dezelven eene anderen, en nog wel eenen meer beperkten *zin* toe te schrijven, dan dezelve hebben, volgens spraakgebruik, en het in N°. 3 der additionele artikelen van de Grondwet gehandhaafd gemeen regt. Had de Grondwetgever de door hem gebezigde woorden in een anderen en wel eenen bepaalden en meer beperkenden zin willen verstaan hebben, hij zou dit meer dan waarschijnlijk op eene wijze, die geen twijfel overliet, hebben te kennen gegeven; en hij zou verpligt zijn geweest dit te doen, omdat de wet, die de gedragingen regelt van allen, voor wie zij verbindend is, niet in raadsels moet spreken, maar eenvoudig, duidelijk, ondubbelzinnig en ontwijfelbaar moet te kennen geven wat zij wil. Het moet dus daarvoor gehouden worden, dat de Grondwetgever de door hem gebezigde woorden in geenen anderen, veel minder

nog meer beperkenden *zin* heeft willen verstaan hebben, dan aan dezelve door het algemeen gevestigd spraakgebruik en het door hem gehandhaafd gemeen regt is toegekend. Voorzigtiglijk zijn bij die toelating voorbehouden de noodige maatregelen ter verzekering der openbare orde en rust; eene voorbehouding welke den *zin* van de woorden der wet niet verandert nog beperkt, en welke (wat hier niet mag worden voorbijgezien) niet alleen op de openbare godsdienstoefening binnen besloten plaatsen, maar ook op die, welke binnen gebouwen plaats heeft, toepasselijk is.

»In beantwoording der vraag, zoo als die bij de tot dezelve betrekkelijke overwegingen van het vonnis gegeven wordt, meenen wij, zoo in de veronderstelling als in de redenering en gevolgtrekking, die juistheid (precisiteit) te missen, welke daarin met reden zou te wenschen zijn. Wat de voorstelling betreft, wordt daarin gezegd: »dat de Regering, bij art. 167 der Grondwet, de uitoefening van openbare godsdienst heeft beperkt tot binnen de gebouwen en op besloten plaatsen, en dat het *doel* hetwelk de Regering zich bij art. 167 der Grondwet heeft voorgesteld, zou worden gemist, indien de godsdienstoefening op zoodanige plaats niet aan het *oog* van anderen is onttrokken." Deze voorstelling is niet overeenkomstig met de wezenlijke gesteldheid der zaak. Het zij men dat woord Regering opvatte in de ruimst mogelijke beteekenis, en er door versta den Koning en de Staten-Generaal, hetzij men er, zoo als men veelal gewoon is, door versta de uitvoerende magt, welke volgens de Grondwet bij den Koning berust, en door Z. M., met medewerking van de door Hoogstdezelve benoemde ministers, wordt uitgeoefend, van haar, de Regering namelijk, die zelve een gewrocht is der Grondwet en alleen krachtens dezelve bestaat, is de Grondwet niet uitgegaan, maar van de Natie, die eene konstitutionele monarchie als haren regeringsvorm heeft gewild, en de Souvereiniteit heeft opgedragen aan den Prins harer keuze, en diens wettige nakomelingen, bij erfopvolging, overeenkomstig de bepalingen bij de Grondwet gemaakt, in welke niet door de Regering, maar alleen op de wijze door de Grondwet zelve voorgeschreven, veranderingen kunnen worden gemaakt, en welke veranderingen dus even weinig als de Grondwet zelve, kunnen geacht worden uittegaan van de Regering, die niet bevoegd is, veranderingen in de Grondwet daartestellen. Het is gevolgelijk eene ongrondwettige opvatting en voorstelling van de zaak, wanneer men zegt, dat de Regering bij art. 167 der Grondwet de meergemelde beperking heeft gemaakt en spreekt over het oogmerk en het doel, waarmede die door de Regering gemaakt is. Neen, die beperking emaneert van den Grondwetgever en niet van de Regering, die dezelve slechts heeft te eerbiedigen, nateleven en te handhaven, maar onbevoegd is, die beperkingen verder uittestrekken, dan de Grondwet zelve gedaan heeft; daar hare bevoegdheid ten deze bepaald is tot de noodige maatregelen ter verzekering der openbare orde en rust, wanneer van de vrijheid, door de Grondwet verleend, binnen de beperking door haar zelve daargesteld, gebruikt wordt gemaakt.

»Aan de Regering wordt alzoo zeer te onregt een oogmerk, een doel toegeschreven, met het daarstellen eener beperking, welke zij niet gemaakt heeft en niet bevoegd was te maken, maar die door den Grondwetgever zelven is daargesteld, en ten aanzien van welke op haar de verpligting rust, het gebruik der vrijheid door de Grondwet verleend, binnen de perken door deze bepaald, zoo noodig, te beschermen tegen alle verhindering, waardoor de openbare orde en rust zou worden aangerand.......

»Wat men in art. 167 der Grondwet te verstaan heeft door beslotene plaatsen, achten wij duidelijk en overtuigend genoeg te zijn aangewezen in de Memorie van Elementen, voor het pleidooi in deze zaak gehouden door Mr. H. Bloemen, welke is uitgegeven bij den drukker dezer Courant, en waarbij, naar onze meening, tevens voldingend is aangetoond, dat de Grondwetgever, geene bijzondere bepaling of definitie van beslotene plaatsen in art. 167 hebbende gegeven, moet geacht worden er door verstaan te willen hebben, wat er volgens het algemeen spraakgebruik en het bestaande gemeene regt door verstaan wordt; dat er alzoo geen grond bestaat, om, naar eene bepaling van wat er door verstaan moet worden te zoeken, en die te willen vinden bij wijze van afleiding uit eene, den Grondwetgever toegeschrevene, bedoeling, welke hij, zonder eenigen redelijken grond, wordt aangenomen te hebben beoogd, doch die moeijelijk met de waardigheid van den Grondwetgever en van den Staat zou zijn overeen te brengen. Wij zullen dan ook bij dezen in geen verder betoog van dat een en ander treden; alleen willen wij nog doen opmerken, dat de Grondwetgever klaarblijkelijk niet heeft bedoeld, zijne toelating van godsdienstoefening binnen de gebouwen en besloten plaatsen, wat de laatste betreft, te beperken tot zoodanige besloten plaatsen, dat men binnen dezelve voor hen die er buiten zijn, volstrekt *onzigtbaar* zij, door dezen niet kan worden gezien; naardien hij zich, bij die toelating, in het algemeen heeft voorbehouden de noodige maatregelen ter verzekering der openbare orde en rust, niet alleen ten aanzien van godsdienstoefening binnen besloten plaatsen, maar ook binnen gebouwen, en bij in het 2de lid van dat art., hetzelfde voorbehoud toepasselijk heeft gemaakt op de door hem geoorloofd gestelde godsdienstoefening buiten de gebouwen en besloten plaatsen, waar zij naar de wetten en reglementen toegelaten was, en waar dan toch zeer zeker die godsdienstoefening niet aan het oog van andersdenkenden is onttrokken. Die maatregelen ter verzekering der openbare orde en rust mogen de door de Grondwet verleende vrijheid niet verminderen, door het gebruik van dezelve binnen engere grenzen te beperken, dan de Grondwet zelve daarvoor heeft aangewezen.

»De Minister van Justitie schijnt dan ook zelf, vroeger en vóór het uitvaardigen zijner meergemelde cirkulaire van den 7 Junij 1855, er zelfs niet aangedacht te hebben, dat de Grondwet in art. 167 de toelating om binnen besloten plaatsen godsdienst te oefenen zoude hebben beperkt tot zoodanige plaatsen, waar men aan het oog van anderen is onttrokken; daar hij, bij zijne verdediging van het ontwerp van wet van 10 September 1853 als de strekking van art. 167 der Grondwet opgeeft: »dat de openbare godsdienst op openbare plaatsen »niet mag worden uitgeoefend, dan daar, waar dit voor»heen gebruikelijk en toegelaten was, naar de wetten en »reglementen; in één woord, dat men niet in den Haag »b. v., op de openbare straat mag houden godsdienst»oefening" Had hij toch toen reeds hetzelfde denkbeeld gehad, wat door hem bij de Cirkulaire is geëmitteerd, dan zou hij reeds toen er hebben bijgevoegd, dat volgens art. 167 van de Grondwet, ook in besloten plaatsen geen godsdienstoefening mag plaats hebben, tenzij dezelve op zulk eene wijze besloten zijn, dat men binnen dezelve aan het *oog* van anderen onttrokken is.

»Maar laten wij eens veronderstellen, wat wel degelijk door ons wordt ontkend, namelijk dat als maatregel ter verzekering der openbare orde en rust, de vrijheid, tot godsdienstoefening binnen besloten plaatsen door de Grondwet verleend, kon worden ingekort, door eene beperkende bepaling, welke de Grondwet niet heeft gemaakt, te weten dat de plaats op zulk eene wijze besloten zij, dat men binnen dezelve, voor ieder die er zich buiten bevindt, onzigtbaar is, dan zou die maatregel toch nog eerst op eene wettige wijze moeten verordend zijn, om te kunnen worden toegepast, en zou het doen werken van zoodanige maatregel, zonder vooraf wettiglijk verordend te zijn, eene daad zijn van loutere willekeur en in onmiskenbaren strijd met de Grondwet.

»De Regtbank intusschen heeft, overeenkomstig met de eigendunkelijke definitie des ministers, aangenomen, dat om het veronderstelde *doel* der bepaling van art. 167 der Grondwet worden bereikt, de plaats zoodanig moet zijn afgesloten dat de godsdienstoefening aan het oog van anderen is onttrokken en niemand zijns ondanks, daarvan getuige behoeft te zijn; en voorts, aannemende dat men op sommige tijden van het jaar door de heg, en ten allen tijde door de poort van latwerk, van buiten kan zien, wat er binnen het Kerkhof te Borne gebeurt, ter beantwoording van de tweede der gestelde vragen, ook aangenomen, dat een Kerkhof niet is eene beslotene plaats, *in den geest* van art. 167 der Grondwet."

Het artikel van de *Twentsche Courant* wordt aldus besloten:

»Het ontslag van alle *verdere* regtsvervolging schijnt in dezen niet veel meer dan een blooten klank, omdat de feiten, wegens welke de beklaagde in regten is geroepen, bij de wet niet strafbaar zijnde gesteld, eene *verdere* regtsvervolging ter zake van dezelve wel niet denkbaar is. Maar de beklaagde, die in gemoede overtuigd is, van door het bedrijven van die feiten slechts gebruik te hebben gemaakt van de vrijheid, door de Grondwet toegekend, binnen een zoodanige plaats, waar zij zulks heeft toegelaten, acht zich bezwaard bij eene regterlijke uitspraak, bij welke hij, bij wijze van verschooning, en uit aanmerking eener veronderstelde onbestemdheid der woorden beslotene plaatsen, in art. 167 der Grondwet, en, dientengevolge, verkeerde opvatting van dezelve van de toepassing van art. 9 der wet van 10 September 1853 is vrijgesteld. Hij acht zich bezwaard bij het vonnis der Arrondissements-Regtbank, doordien hetzelve, naar zijne meening, is gewezen en uitgesproken in strijd met de bepaling van art. 10 der laatstgemelde wet en van art. 854 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering; en omdat bij hetzelve is aangenomen, ofschoon zulks hem niet met toepassing van art. 9 der wet van 10 September 1853 is toegerekend, dat hij elders, dan art. 167 der Grondwet toelaat, openbare godsdienst heeft uitgeoefend. Hij is dan ook daarom van dat vonnis gekomen in hooger beroep, en verwacht met vertrouwen van het Provinciaal Geregtshof van Overijssel daarin eene uitspraak, waarbij het vonnis der Arrondissements-Regtbank te Almelo, zal worden te niet gedaan en gesteld buiten effect, en met toepassing van art. 248 van het Wetboek van Strafvordering, de zaak door het Hof afgedaan, met de verklaring, dat de meergemelde feiten noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleveren, en hij door dezelve niet heeft gehandeld in strijd met de wet, en mitsdien de beklaagde wordt ontslagen van alle regtsvervolging ter dier zake; de kosten, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep, te dragen door den Staat."

Uit Gorinchem meldt men dat de sterke wind
begin der laatste week gunstig heeft gewerkt op he
malen van het inundatie-water; ongeveer 3000 bu
land staan echter nu nog in het benedengedeelte va
Tielerwaard ongeveer eene nederlandsche el onder

De raad der gemeente Nijmegen heeft besloten
nogmaals bij adres tot Z. M. den koning te wende
zake van een telegraafkantoor; en wel dat, op
eener *vroegere toezegging*, een dergelijk kantoor da
staatswege worde opgerigt. De noodzakelijkheid va
telegraafkantoor werd bij gelegenheid van 's konin
zoek in Junij ll., door het gemeentebestuur ten
lijkste ondervonden; de handel voelt telkens het
en ondoelmatige van de verzending over Arnhem,
onlangs eene dépêche uit Rotterdam daar 8 uren
afzending per post gearriveerd. Daar op deze wij
doel van den telegraaf, spoedige overbrenging van
gen, geheel wordt gemist, is het wenschelijk da
hernieuwde poging van den gemeenteraad, tot verkr
van een telegraaf-kantoor, aldaar een gunstig gevolg
hebben. (*Arnh.*

De *Staats-Courant* van heden maakt openbaar
ninklijk besluit van den 14 Augustus 1855, hou
vaststelling van een nader reglement voor de huis
bewaring.

'sGRAVENHAGE, 28 Aug. Gisteren avond, te
veer 8 ure is Z. Exc. de generaal-majoor K. E.
van Heerdt, kommandant van de 1e brigade kava
buitengewoon adjudant van Z. M., ridder van de
taire Willemsorde, ridder der orde van den Ned
schen Leeuw, kommandeur der orde van de Eiken
ridder der orde van den Rooden Adelaar 2e klas
de Ster, na een smartelijk lijden, in 58jarigen
overleden. De overledene genoot in hooge mate d
ting en toegenegenheid van Z. M., alsook van de h
en mindere officieren in rang; ook de soldaten d
hem, wegens zijn voorkomendheid, hooge achti
Zijne talrijke vrienden verliezen in hem een waren
Zijn dood wordt door allen, die hem van nabij k
algemeen betreurd.

— In deze residentie zijn aangekomen en
Hôtel *de l'Europe* afgestapt de baron de Larenty,
attaché van legatie, komende van Parijs en de ba
de Caters, met familie, komende van Antwerpen.

'sHERTOGENBOSCH, 27 Aug. In het verlede
werd het Eindhovensch kanaal door 920 schepen
tuigen bevaren, die aan hetzelve ƒ1627.66 opleve
Desniettegenstaande doet het stedelijk bestuur van
hoven niets om den ellendigen toestand van dit
te verbeteren, althans de in 1853 begonnen hers
gen zijn niet voortgezet, en indien er niet spoe
doende maatregelen worden genomen, zullen de
tot de daarstelling van dit kanaal besteed ten ee
verloren zijn.

Ten gevolge van eene ingediende klagte zijn
maanden geleden door een beambte van den wa
peilingen van den bodem over de geheele lengte v
waaruit bleek dat die bodem op sommige punten
duim en over de geheele lengte van 5 tot 15 d
hoog ligt.

De leidijken bevinden zich in zoodanigen sta
men op de meeste plaatsen niet meer kan zien
welk profil zij zijn aangelegd. Aan het digten der
ren en de onder Mierlo aanwezige gaten in de lij
en het binnentalud, waarvan sommigen tot 1,50
dijkskruin, schijnt niets gedaan te worden, terwijl d
kruinen op eenige plaatsen door het verstuiven
tot 40 duim hol liggen en de banketten, welke
derzijden van het kanaal zijn aangelegd geweest,
zijn vervallen, hetwelk mede oorzaak is dat de
overal is verhoogd.

De bovendekken der bruggen zijn over het al
versleten; en van het verw- en teerwerk is niet
zigtbaar; terwijl de keibestratingen aan de brug
op de keersluis geheel moeten worden opgebroke
nieuw bestraat.

Dit alles moet voorzeker iedereen bevreemden,
echter uit authentieke verslagen genomen, en
deze verregaande achteloosheid te wijten is, k
niet gissen. (*Arnh.*

NIJMEGEN, 23 Aug. In het nabij gelegen Pru
dorp Wielderen heeft gisteren een ontzettend
plaats gehad. De grond, benoodigd voor den da
daar ter plaatse, tot beveiliging der aangrenzen
ders, langs het zoogenaamde Wieldersche meer lig
uit den berg gegraven die aldaar langs den st
loopt. Door eene onbedachte wijze van werken,
berg aan den voet diep uitgegraven, toen eenskl
ver overhellende top instortte, en een der wer
onder de vallende aarde bedolven werd. Onmiddell
den alle pogingen aangewend om den ongelukkige
den, doch vergeefs, na 2 uren gravens vond
lijk. Hij laat eene vrouw en vier kinderen na.

ZEVENAAR, 24 Aug. Heden nacht woedde

streken een zwaar onweder, vergezeld van hevigen regen en wind. Tusschen deze stad en Rabberigh sloeg de bliksem in het landhuis genaamd het Valdijk, waardoor brand ontstond en het geheele gebouw eene prooi der vlammen werd.

De bewoner, zegt men, zou alle hulp tot blussching geweigerd hebben, onder de vrij zonderlinge bewering, dat, als het huis branden moest, alle middelen tot blussching toch doelloos waren. Hij zou het dan ook maar hebben laten branden.

MAASTRICHT, 27 Aug. Hoezeer de anti-konstitutionneele handelwijze der zeven raadsleden van Maastricht ook door de kiesgeregtigden bijna algemeen afgekeurd wordt, blijkt uit den afloop der stemming van drie leden ter vervanging van de heeren von Geusau, Bonhomme en Starren, die zich bij deze verkiezing weder als kandidaat stellende, en eene cirkulaire tot regtvaardiging van hun ontslag rondgezonden hebbende, evenwel geen honderd stemmen op zich konden vereenigen.

Er waren 472 geldige briefjes ingekomen, zoodat de volstrekte meerderheid 237 was.

De heer P. Stevens erlangde 347 stemmen.
» » C. Collard » 345 »
» » Mr. Gertsen » 343 »
» » Mr. Geusau » 97 »
» » Bonhomme » 96 »
» » Starren » 95 »

Zoodat de drie eerstgenoemde gekozen, en de drie aftredende leden uit den gemeente-raad van Maastricht gesloten zijn. (*N. B.*)

BATAVIA, 10 Julij. Koffij souteneert zich ferm. Op Samarang heeft men *f* 26 op levering betaald.

Suiker vast en zonder voorraad. Te Soerabaija werden 7000 picols op levering verhandeld tot *f* 12.50 voor N°. 16.

Rijst vast, met koopers; de verkoopen bestonden uit 16.200 picols; men besteedde *f* 112 voor Carga en *f* 152.50 voor blanke Java; voor 6000 pic. Tafelrijst werd *f* 200 betaald.

Indigo met koopers; door de factorij wordt thans *f* 3.35 geboden.

Arak. De voorraad is opgeruimd tot *f* 65.

Huiden grif weggekocht, de Buffelhuiden a *f* 225 en Koe dito a *f* 250.

Peper ontbreekt, de nominale notering is *f* 18 a 19.

Cassia Vera zonder toevoeren.

Gom Damar met koopers, 600 picols zijn afgedaan tot *f* 24. Gutta Percha lager, men heeft 300 picols tot *f* 38 afgegeven. Gom Elastiek mede lager, tot 26 zijn 300 picols verkocht.

De uitvoeren voor partikuliere rekening gedurende de vorige maand zijn als volgt: 11,492 pic. Koffij, 53,740 pic. Suiker, 51,950 pic. Rijst 788 ℔ Indigo, 943 leggers Arak, 3733 stuks Huiden, 599 pic. Peper, 103 pic. Cassia Vera, 170 pic. Gom d'Amar, 102 pic. Gutta Percha en 776 pic. Gom Elastiek.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

LONDEN, 29 Aug. De koningin is gisteren ochtend ten 9 ure op het eiland Wight aangekomen.

KONSTANTINOPEL 25 Aug. De Engelsche gezant, lord Stratfort de Redcliffe is naar Balaclava vertrokken.

Alle alhier beschikbaar zijnde Fransche troepen worden naar de Krim ingescheept.

PETERSBURG, 29 Aug. Prins Gortschakoff meldt van 26 Aug. des avonds, dat het vuur des vijands gematigd was. Overigens was voor Sebastopol niets nieuws voorgevallen.

PARIJS, 29 Aug. De *Moniteur* bevat het uitvoerige rapport van den generaal Pélissier, over den slag van 16 Augustus, bij de brug Traktyr. Het dispositief van den slag werd gevonden bij een russisch generaal, die gesneuveld was.

Hetzelfde blad bevat ook het uitvoerige rapport van den schout-bij-nacht Pénaud over het bombardement van Sweaborg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Augustus. Koningin Viktoria heeft Parijs verlaten. De pracht bij haar uitgeleide ten toon gespreid, heeft nog alles overtroffen wat in de laatste dagen is te zien geweest. Ten vijf ure is de stoet te Boulogne aangekomen en onmiddelijk daarop heeft men een groote revue gehouden. Te middernacht, bij het opkomen van den vloed, zou de Koningin in zee steken.

— Op het bal te Versailles zijn de belgische ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën aan HH. MM. voorgesteld geworden.

— Men zegt dat Koningin Victoria vooral en wel het meest is getroffen geweest door de groote massa troepen, welke zij overal heeft gezien. Zij is letterlijk door twee rijen bajonetten van Boulogne naar Parijs gevoerd.

— Het inschepen van troepen gaat thans onafgebroken voort.

— Men verwacht thans te Parijs, om de tentoonstelling te zien, den aartshertog Maximiliaan, broeder van den Keizer van Oostenrijk. Men beschouwt deze komst als een groot blijk van vertrouwen, de delikate positie in aanmerking genomen, waarin Oostenrijk zich bevindt tegenover de westersche mogendheden.

— Er is wederom verschil in de dépêches van generaal Pélissier en die van vorst Gortschakoff. Terwijl de fransche generaal melding maakt van een voordeel door de geallieërden, in den nacht van 24 Augustus, op de buitenwerken van den Malakoff behaalt, verzekert vorst Gortschakoff, in een depêche van denzelfden datum, dat er te Sebastopol geen verandering is voorgevallen, en dat de vijand alleen heviger begint te vuren.

— Omer-Pacha zou Konstantinopel den 21sten verlaten en zich dadelijk naar Klein-Azie begeven.

— Behalve de italiaansche brochure ten voordeele van het geslacht Murat, bestaat er thans een dergelijke in het fransch. Men belooft in dat geschrift aan de bevolking der beide Siciliën liberale instellingen door middel der dynastie Murat. Men verhaalt dat deze brochure in omloop is, hetgeen echter zeer betwijfeld wordt.

— De *Indépendance belge* is verzocht een brief uit Napels te publiceeren, waarin beweert wordt dat de geruchten in den laatsten tijd verspreid, omtrent het brutale despotismus, 't welk in het koningrijk der beide Siciliën zou heerschen bezijden de waarheid zijn, alsmede de vijandige stemming ten aanzien der westersche mogendheden. De schrijver beweert ook dat de politie knevelarijen en de stokslagen-straf, die te Napels weder zouden zijn ingevoerd, tot het gebied eener kwaadwillige verbeelding behooren en niets anders zijn dan roman-praatjes.

— Berigten uit Konstantinopel melden, dat de Russen, onder begunstiging van een dikken mist, de Sardinische voorposten stelling hadden overvallen, de Tschernaia op vlotten overgetrokken en vervolgens hunnen marsch naar het fransche kamp voortgezet, in weerwil van het musketvuur der Zouaven, die aan den linkeroever geposteerd waren. Daarna werden zij aangevallen door het 50 en 97ste Fransche linie-regiment, die eene verschrikkelijke charge op den vijand openden, tengevolge waarvan zij begonnen te wijken. De onzen waren 10.000 man sterk, onder aanvoering van generaal Herbillion. Generaal Pélissier snelde, op het vernemen van het gevecht, persoonlijk te hulp, en er volgde een verschrikkelijke strijd. De geduchte artillerie des vijands, beheerscht door ons vuur van de hoogten, en vooral door de batterijen onder bevel van kolonel Forgeot, werd gedecimeerd, zoodat de Russen den terugtogt aannamen. De sardinische troepen werden het hevigst aangevallen, tengevolge waarvan zij naar evenredigheid de meeste verliezen geleden hebben. Zes turksche bataillons en eene batterij hebben deel genomen aan den strijd en schitterend gevochten. Volgens een gerucht was eene brigade der russische garde onder de aanvallers. 900 krijgsgevangenen waren den 20sten te Konstantinopel aangekomen. Er is besloten dat de kavallerie in Turkije zou overwinteren.

De intrigues duurden voort in den boezem van de Divan.

— Generaal Bosquet heeft zich heden ingescheept naar het Oosten met 3400 man.

— Een partikuliere brief uit het geallieërde kamp, voor Sebastopol geschreven en de dagteekening van 11 Augustus dragende, bevestigt het berigt, dat het den Russen aan drinkwater en levensmiddelen begint te ontbreken. Men voorzag dan ook de eene of andere wanhopige beweging van de zijde van het korps, dat onder de bevelen van Liprandi staat. Wat de inname der vesting zelve betreft, dit beschouwt men voor mogelijk, alhoewel daarmede voor de geallieërden ontzettende verliezen gepaard zullen gaan. Men berekent die verliezen aldus: de aanval op de Malakofftoren en het groote Redan 3000 man, de Quarantaine batterij, het gemetselde fort ter regterzijde van de Quarantaine haven en de twee kleine daarbij gelegen batterijen, minstens 2000 man; het fort op kaap Alexander, het fort St. Nicolaas, en de ontzaggelijke batterijen van Kaap Paul, minstens 3000 man, hetgeen reeds een totaal oplevert van 8000 lijken. Bovendien zijn er dan nog een aantal kleinere batterijen te nemen; de vloot moet dan nog vernield en de stad genomen worden. Van hoe weinig werkelijk belang dan ook, zullen die batterijen zich niet straffeloos laten naderen en wanneer de Russen aan hun voornemen getrouw blijven, om dan nog in Sebastopol, elk huis, elken duim grond, te verdedigen, om zich ten slotte met vriend en vijand in de lucht te laten springen, dan kan men van een verschrikkelijke slagting verzekerd zijn. Gesteld dat daardoor niet meer dan 1 a 2000 man vallen, dan zullen de geallieërden reeds een verlies van ongeveer 10,000 man geleden hebben, om daarna het geregeld beleg van het noordelijk gedeelte der stad te kunnen beginnen. Daar zal men de batterijen van den telegraaf, het fort Constantijn, het fort tegenover het fort Alexander, de twee batterijen tegenover het fort Paul, de sterke citadel, enz., moeten veroveren al hetgeen, wanneer men er in slaagt, gewis 5000 man zal kosten, waardoor men een totaal erlangt van weinig minder dan 15,000 man verlies. Maar dan nog zal het russische leger niet goedwillig zijne versterkte positien verlaten en wordt in de rigting van Perekop een veldslag even noodzakelijk als onvermijdelijk, hetgeen alweder 8000 man moet kosten. Voeg daarbij de gewone sterfte door ziekten als anderszins; die men voor de twee maanden waarin dat alles kan voorvallen gedeeltelijk op een verlies van 1500 a 2000 man kan stellen en dan erlangt men een totaal verlies van p. m. 25000 man. Daarbij gaat men van de veronderstelling uit, dat de geallieerden op alle punten zullen zegepralen; zoo dit eens niet het geval mogt zijn, dan zijn hunne verliezen ten eenemale onberekenbaar.

— Het dagblad van Madrid publiceert het dekreet, 't welk men de koningin gedwongen heeft te onderteekenen, en waarbij het tribunaal der Rota wordt opgeheven, als zijnde niet meer noodig wegens het afbreken der betrekkingen met Rome.

Hetzelfde blad berigt den vreemdelingen, dat zij niet gedwongen zullen worden om in de leening deel te nemen. De minister van finantien houdt zich bezig met een ontwerp om zijn departement te hervormen, dat is, eenige ondergeschikte betrekkingen op te heffen, om alzoo het voorkomen te krijgen, van bezuiniging in te voeren, wel te verstaan ten koste van diegenen, welke geen ander middel van bestaan hebben.

— Het spaansche ministerie begint langzamerhand de vruchten van zijn politiek in te oogsten. De revolutionaire partijen vinden dat het gouvernement niet goed durft en daarom staan zij er tegen op. Vooral O'Donnel is het voorwerp waarop zij het geladen hebben, omdat zij als door een revolutionair instinkt veronderstellen, dat deze generaal, die eenmaal de verrader gespeeld heeft, ook thans wel weder, als hij de kans schoon ziet, dezelfde rol zal vervullen. Aan de nationale militie van Madrid is een manifest gerigt waarin genoemde O'Donnell wordt afgeschilderd als een tieran van de gemeenste soort, die voor goud zijn eer verkoopt aan den meestbiedenden. Het ministerie, op deze wijze in een zijner voornaamste leden aangetast, laat zulks ongestraft, maar valt met des te meer woede aan op de weerlooze Bisschoppen, priesters, nonnen en katholieke dagbladschrijvers. Doch om zich den schijn te geven van zeer met de godsdienst te zijn ingenomen vervolgt het ministerie, met huichelachtigen ijver, sommige tegen de godsdienst uitgegeven werken. Zoo is o. a. een brochure in beslag genomen getiteld: „Het nieuwe Dogma.” Het ministerie was van oordeel dat zulk een boekje met de kerkelijke goedkeuring moest voorzien zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Augustus.

BEVALLEN (25 Aug.): C. M. Böhle, geb. van Zeggeren, D. H. M. de Vries, geb. Appel, Z.

OVERLEDEN (25 Aug.): C. Uhlenbroek, 66 j. — H. S. Brenking, 34 j. — (25 Aug.): A. I. Kock, 72 j. — M. F. Schalekamp, geb. Schretzmeijer, 30 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 Augustus.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen; 128 ℔ wltb. Poolsche *f* 530; 128 ℔ b. dito *f* 520, 525; 127 ℔ dito *f* 515; 127 ℔ Anelammer *f* 475; 134 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 520.

Rogge met veel handel; Zweedsche onveranderd; overige soorten *f* 5 lager; 120, 121, 122, 123, 124 ℔ Pommer *f* 316, *f* 320, 324, 328, 332; 120 ℔ Norder *f* 328; 118, 119 ℔ Arch. *f* 326, 330; 115, 116 ℔ Zweedsche *f* 318, 322; 117 ℔ dito *f* 324 aan de Zaan.

Gerst *f* 5 lager; 112 ℔ Deens. *f* 323.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd; 118, 121 ℔ Holst. *f* 270, 280.

Koolzaad. Haarl. Meer *f* 16½, 18½; Polder 17. Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. ek. 100½ ℒ. *Raapolie* op 6/w. *f* 61; Vliegend *f* 59½; 1°. Sept. ek. *f* 59½; Oct. *f* 59; Nov. en Dec. *f* 59, 8½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 46½; Vliegend *f* 45½; *Hennepolie* op 6/w. *f* 50½, Vliegend *f* 49½.

SCHIEDAM, 27 Aug. Gerst. 134/2 ℔ Engelsche *f* 233 3/m — Moutwijn *f* 23,50; Jenever *f* 28.—; Amst. Proef *f* 29,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 28 Aug. *Granen.* Van Tarwe zijn verschillende partijtjes omgezet en blijft de stemming hooger. — *Olie.* Ongeveer 10,000 kos. Eng. Lijn-Olie hebben tot verhoogden prijs koopers gevonden.

Geraffineerde Suiker. Wij vernamen de verkoop van ca. 60.000 kos. R B A op October en 20 ton Crushed M F.

Rijst. Voor gepeld Arracan werd bedongen van *f* 9⅞ tot *f* 10⅛.

LONDEN, 27 Aug. *Suiker.* Niettegenstaande aanzienlijke hoeveelheden in veiling aangeslagen zijn, blijft de stemming der koopers vast, wegens het belangrijk tekort van den voorraad bij dien van het vorige jaar vergeleken.

Koffij. Insgelijks prijshoudend, en zijn zelfs nog hoogere prijzen te maken. Native vast, gemeen tot fin ord. 48 s. 6 d. a 52 s. 6 d. met goede omzet.

Katoen op volle prijs gehouden met weinig handel; er wordt niet veel aangeboden.

Hop. De eerste hoeveelheden nieuwe Sussex zijn ll. Zaturdag verkocht a £ 9 per cwt. Voor fijn 1853 en 54 bestaat tot verbeterde prijzen meer geanimeerde vraag, tengevolge der geringe voorraad. De berigten van den oogst komen gunstig af; men berekent de regten op £ 300.000.

Graanmarkt. De Eng Tarwe, waarvan weinig aangevoerd is werd verkocht 3 a 4 s. per quarter, boven ll. Maandag's noteeringen. Er waren vele monsters van nieuwe Essex en Kent voorhanden; de witte bedong 80 s. Van vreemde d°. weinig ter plaatse en prijzen in dezelfde verhouding als de Engelsche gemonteerd. — *Lijn-* en *Raapzaad* gesouteneerd

LIVERPOOL, 27 Aug. *Katoen.* Verkocht 7000 balen. Prijzen onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 AUG. 4½ u. gebl.	29 AUG. 4 u. gebl.			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63¾	63¾	a		
Dito Dito	3 »	76 1/16	76	»		
Dito Dito	4 »	93¼	93¼	»		
O. I. Leening 1844	4 »			»		
Amortis. Syndik.	3½ »	90¼		»		
Handel-Maatschappij	4½ »	123¾		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »			»		
» Holl. Spoorw.-M.	»			»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
Aand. Ned. Bank	»			»		
België	4½ »			»		
Dito bij *Rothschild*	2½ »	51¼		»		
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	18 11/16	18 11/16	»		
Dito	3 »	38	38	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	3 »	31	31 1/16	»		
Coupon-Bewijzen				»		
Amortisable Schuld		4 5/16		»		
Portugal, te Londen	3 »	40 5/16	40 5/16	»		
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	102⅞	102¾	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	102⅞	102¾	»		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »			»		
Dito	4½ »			»		
Dito bij *Hope*	4 »	77⅝	77½	»	77⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 »	76⅛		»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »			»		
Certifikaten te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Certifikaten van dito	6 »			»		
Polen, Certifikaten	4 »			»		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		144		»		
Oostenrijk, Metalliek	5 »	62 11/16	62 11/16	»		
Dito Nationale	5 »	67 11/16	67 11/16	»		
Dito Nieuwe 1847	2½ »	32⅛	32	»	32⅛	
Dito 1851 en 1852	2½ »	32⅛	32	»	32⅛	
Dito Nieuwe	5 »	74 3/16	74 7/16	»	74 3/16	74 3/16
Dito 1854	5 »	74 3/16	74 7/16	»	74 3/16	74 7/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 »			»		
Dito	4 »			»		
Aand. met Loting fl. 250	»			»		
Nieuwe dito 1854	f			»		
Pruiss. Aand. 1854	3½ »			»		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				»		
Dito Orig.		2 1/16	1 15/16	»	2⅛	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 »			»		
Sardinië	5 »			»		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 »			»		
Louisiana bij *Hope*	5 »	100½		»		
Braziliën	5 »	98½		»		
Dito 1843	4½ »			»		
Mexiko	3 »	21¼	21	»		
Dito Onbepaalde	3 »	21½	21	»		
Peru	4½ »			»		
Grenada, à £ 100	2½ »	18¼		»		
Dito Uitgestelde		6¾		»		
Ecuador à £ 100				»		
Venezuela, à £ 100	4½ »	29¼	29	»	29¼	
Dito Uitgestelde	1½ »	12⅞	13	»	13¼	13½
Grieken, te Londen	5 »			»		

Thesaurie 106, ⅛; 5 pCt. Stieglits 82 1/16.

Met uitzondering der Venezuela's welke tot verhoogde koersen voor Engelsche rekening van de markt genomen werden, waren alle overige fondsen nagenoeg als gisteren met weinig affaire

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¾	Livorno	2/m	f 39
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 86¼
Bordeaux	2/m.	» 55¾	Petersburg	»	» 1.74
»	zigt	» 56	Weenen	6 w.	» 30¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 36
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35 5/16
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 54⅜, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 94, Spanje 1—3 pc. 18¼; Binnenl. 3 pc. 31⅛; Romeinen 5 pc. 81⅛; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65⅞.

PARIJS, 28 Aug. Fransche 4½ pc. 95.—; 3 pc. 66,70; 3 pc. Spanje 30⅜; id. 1¼ pc. —; 4½ pc. Met. 81; Rom. Leen. 82.

LONDEN, 28 Aug. Consols 91⅛, 3 pc. Spanje buitenl. 37½, 1 pc. dito 18⅞; Comité-Bewijzen 4¼; Passive 3½; 5 pc. Rusl. 101; 4½ pc. dito 98½; 4 pc. Holl. 96½; 2½ pc. id. 64¼; 5 pc. Sardinië 86; Brazilië 101½; 4½ pc. Peru 82; Gren. uitg. 6¼; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko —; 4 pc. Portugal —; Venezuela —; Ecuador 4½; Wissel op Amst. 11.18.

WEENEN, 28 Aug. Met. 5 pc. 76; id. 4½ pc. 66⅜; Bank-Aktien 973; Wissel op Londen 11.16, Amst. —; Parijs 135⅜; Goud —; Zilver 18; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 28 Aug. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 98½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m, 6 Th. 17⅜; Parijs 79¹/₁₂; Amst. —; Weenen 140½; Petersburg 100¼.

HAMBURG, 28 Aug. Spanje 3 pc. 28⅜; id. 1 pc. 17½; Rusl. 5 pc. 94; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort 13.5½; Weenen —.—.

FRANKFORT, 28 Aug. 5 pc. Met. 64⅜; 1 pc. Spanje binnenl. 18 1/16; id. 3 pc. 30⅜; Wissel op Londen 3.n. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Aug. Meijerdiercks, Adolphine, Baltimore.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Aug. Engelsman, Schuringa, Triëst. - Van Duin, Jacobus, Livorno.

HELVOET, 28 Aug. Pot, Alblasserdam, Batavia. - Pompe, Hendrina, id. - Juta, Zalt-Bommel, id. - Bijl, Rijswijk, Bengalen. - Kivyt, Hebe, Liverpool en id. - Van Loon, Jacobus, Buenos Ayros.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Aug. in lading naar:

Keulen & Coblentz H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
» J. L. Wilson, Colln N°. 4.
Mainz F. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg J. L. Arera, Ondine.
Frankfort B. Geiger, Frankfort N°. 4.
Dusseldorp & Neus J. H. W. v. Booven, Niederrein N°. 2.
Urdingen J. v. d. Poll, Diana.

AMSTERDAM, 29 Aug. vertrokken:

Keulen J. Kreitenberg, Colln N°. 11.
Manheim J. Dorsenbach, Jacob.
Ludwigh. & Manheim J. Hartman, Eleonora.

Rijnhoogte Arnhem 28 Aug. 2 el 9 duim.
Keulen 28 » 9 vt. 6 »

Advertentiën.

(1282) Heden morgen om 4 uur overleed aan verval van krachten, na met de H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn, de HEw. Heer L. ENGBERS, Oud-Aartspriester van Twenthe, Kamerheer van Z. H. Pius IX, Ridder van de orde der Ned. Leeuw en Deken van het Dekenaat Almelo en bijna 52 jaren zeer geacht en bemind Herder dezer R. K. Gemeente, in den ouderdom van bijna 85 jaren.

Vasse, den 26 Augustus 1855.

In de omstreken van Rotterdam waar de ziekte onder de Varkens hevig woedt, heeft een landman, die het middel van den Gelderschen Bouwmeester met uitstekend goed gevolg aanwendde, zulks in zijne gemeente bekend gemaakt en spoedig namen vele anderen met even goed succes hunne toevlugt tot hetzelve. Wij verzoeken iederen lezer, die in de gelegenheid is, dit berigt aan den landman, voor wien het van veel nut zijn kan, mede te deelen; hoe eerder hij kennis daarvan draagt hoe beter, een dag vroeger of later kan hier van groot belang zijn en hem voor een gevoelig verlies vrijwaren.

De Kruik waarmede wel 6 Varkens genezen kunnen worden, kost f 1.40 in het Verkoophuis en de bekende Depôts; hoe het gebruikt moet worden staat er op.

(1283)

De Notaris VAN DER GOES te *Beek*, zal op Woensdag den 19 September 1855, bij inzet, en op den 3 October daaraanvolgende, bij toeslag telkens des namiddags om 5 uur, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe VAN DAM te *Nijmegen*, in het Openbaar Veilen en Verkoopen:

Het zeer aanzienlijk en rentegevend **LANDGOED**, ***HOOGERHUIZEN*** genaamd; gelegen onder *Neerbosch*, Scheependom van *Nijmegen*, op drie kwartier uurs afstand van genoemde stad, aan den grindweg naar *Grave;* bestaande in een kapitaal en goed onderhouden **HEERENHUIS**, bevattende **Vestibule, Zaal** en drie **Benedenkamers** en Suite, allen behangen, geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien; voorts onderscheidene **Bovenkamers, Provisie- en Domestique-Kamers, Keukens, Kelders** en **Zolder**, alles in den besten staat, doelmatig ingerigt, van allerlei gemakken voorzien, en geschikt tot Zomer- en Winterverblijf voor eene talrijke en fatsoenlijke familie; wijders **Paardenstal** en remise, **Schuur** en **Boerderij**, waarin eene Woning voor den Tuinman, **Oranjerie, Broeijerijen, Tuinen, Boomgaard** met exquise **Vruchtboomen**, aangename Wandelingen, Waterpartijen en terrein van Vermaak; een en ander met smaak aangelegd en onderhouden; zijnde de plaats voorzien van allerlei vreemde **Houtsoorten** en **Heestergewassen** en van eene groote partij extra zware lange en mooije **Eiken-, Beuken-** en andere **Boomen**; eindelijk nog eene afzonderlijke **BOERENWONING** met goede **Bouwlanden**; **Kermaalshout** en **[illegible]bosschen**, alles elkander gelegen en te zamen groot 30½ bunder, en in perceelen, onder massa's en generale massa, bij letten breeder omschreven.

De opgaande Boomen zullen afzonderlijk worden kocht, en wel op dezelfde dagen bij inzet en toesl voorbehoudens het regt van naasting ten behoeve van koopers van den ondergrond; zullende de Boomen ui baakt, geteekend en genummerd zijn, 14 dagen den inzet, waarvan de lijsten verkrijgbaar zijn bij noemden Notaris, ten wiens kantore de Veilkondition de kadastrale Plans ter visie liggen en alwaar ook ver inlichtingen zijn te bekomen.

Het Heerenhuis is te bezigtigen des Maandags, Wo dags en Vrijdags van elke week, van 's middags één vier uur, mits voorzien van een toegang-billet door Notaris VAN DER GOES afgegeven; terwijl men tot aanwijzing der perceelen en boomen kan vervoe bij den Tuinman op de plaats. (12

Vrijwillige Verkoopin

op *Zaturdag* den 29sten *September* 1855, middags ten 12 ure, in het Logement de *Ros* te *Weesp*, van een **HEERENHUIS** en **ERV HUISJE** (Knechtswoning) en **Erve**, alsmede div **FABRIEKGEBOUWEN**, allen met derzelver **Erv** en **Open Erf**, daar tusschen de **Gebouwen** i rigt en gebezigd tot **Roodverwerij, warme koude Blaauwkuip Verwerij, Indigo Mole Kalanderij** en **Bouwerij** met **Molen** voor é **Paard, Plaatsnijderij, Laboratorium, Dro gerij** en **Katoendrukkerij**, met diverse **Ber plaatsen, Paardenstalling** enz., alles allerg stigst gesitueerd tot uitoefening der Fabriek aan en elkander staande en gelegen te *Weesp*, op de gra genaamd het Vosje, op en aan de Hoogstraat bij de Riv de Vecht en op en in de Middel- of Vrouwenstraat, B 52, 53, 54, 55 en 147, Kad. Sectie A, N°. 110 1120, 1121, 1122 en 224, te zamen groot aan opp vlakte 12 R. 32 El, met de in en bij opgemelde bouwen aanwezige vaste en losse **gereedschapp** tot uitoefening der **Verwerij** en **Drukkerij**, be vens groote Raamdroogerij, Spoelvlotten in de Gracht Rivier de Vecht, alsmede het **Stoomtoestel** enz. hetwelk tot op de Verkooping alle werkdagen des vo middags te zien is, met uitzondering van het Hee hetwelk gedurende de week van den verkoop, dagelij van 10 tot 12 uur, mits vooraf belet vragende, worden bezigtigd, terwijl de *titels* tot het te verkoop relatief zoowel als de *veilingvoorwaarden*, in tijds bij verkoop doenden Notaris A. C. PAPEGAAY te *Wee* ter inzage zullen liggen. (12

FRANSCHE TAAL.

(1273) Heden ziet het 3de en laatste gedeelte van vertaling in het Fransch der Opstellen, voorkomende de 3de afdeeling der Syntaxische regelen der Frans taal," van den Heer H. A. HAMELBERG, het licht, waarmede nu deze Spraakkunst geheel voltooid is.

Het veelvuldig gebruik, dat er van dit werk op on scholen gemaakt wordt, maakt elke aanbeveling onnodi Alleen ter meerdere waardering van het werk, dat schrijver, door eenen voor de Maatschappij te vroeg dood, niet in zijn geheel heeft mogen zien afgedruk willen wij hierbij voegen, wat de »Nieuwe Bijdrag voor Onderwijs en Opvoeding," daarvan in eene bee deelende Recensie gezegd heeft: »*Is* HAMELBERG'*s Spra kunst eenmaal compleet, dan mag men die, van de staande werken over de Fransche taal, met alle re als een der best geschrevene beschouwen, en onze schol mogen zich gelukkig rekenen een werk te bezitten, waa de leerling door duidelijke en heldere regels, trapswij geregeld en grondig in die taal wordt ingeleid. In 't ke hij, die eenmaal de waarde van* HAMELBERG'*s meth regt heeft leeren kennen, zal zich moeijelijk van e ander werk voor het onderwijs der Fransche taal ku nen bedienen.*"

Ook komt heden van de pers, de Tweede Druk van d

BEKNOPTE ENGELSCHE SPRAAKKUNST

van denzelfden schrijver, met eene menigte toepasseli opstellen zoo uit het Engelsch als om uit het Holland in die taal te worden overgezet, en die mede voor e der meest eenvoudige en tevens voor het schoolonder in alle opzigten voldoende gehouden wordt.

PRIJS 80 CENTS.

DORDRECHT. H. LAGERWE

Bovenstaande ook bij de Boekhandelaren C. L. VAN LA GENHUYSEN, te Amsterdam, en Gebr. VAN LANGENHUY te 's Gravenhage, te bekomen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgev